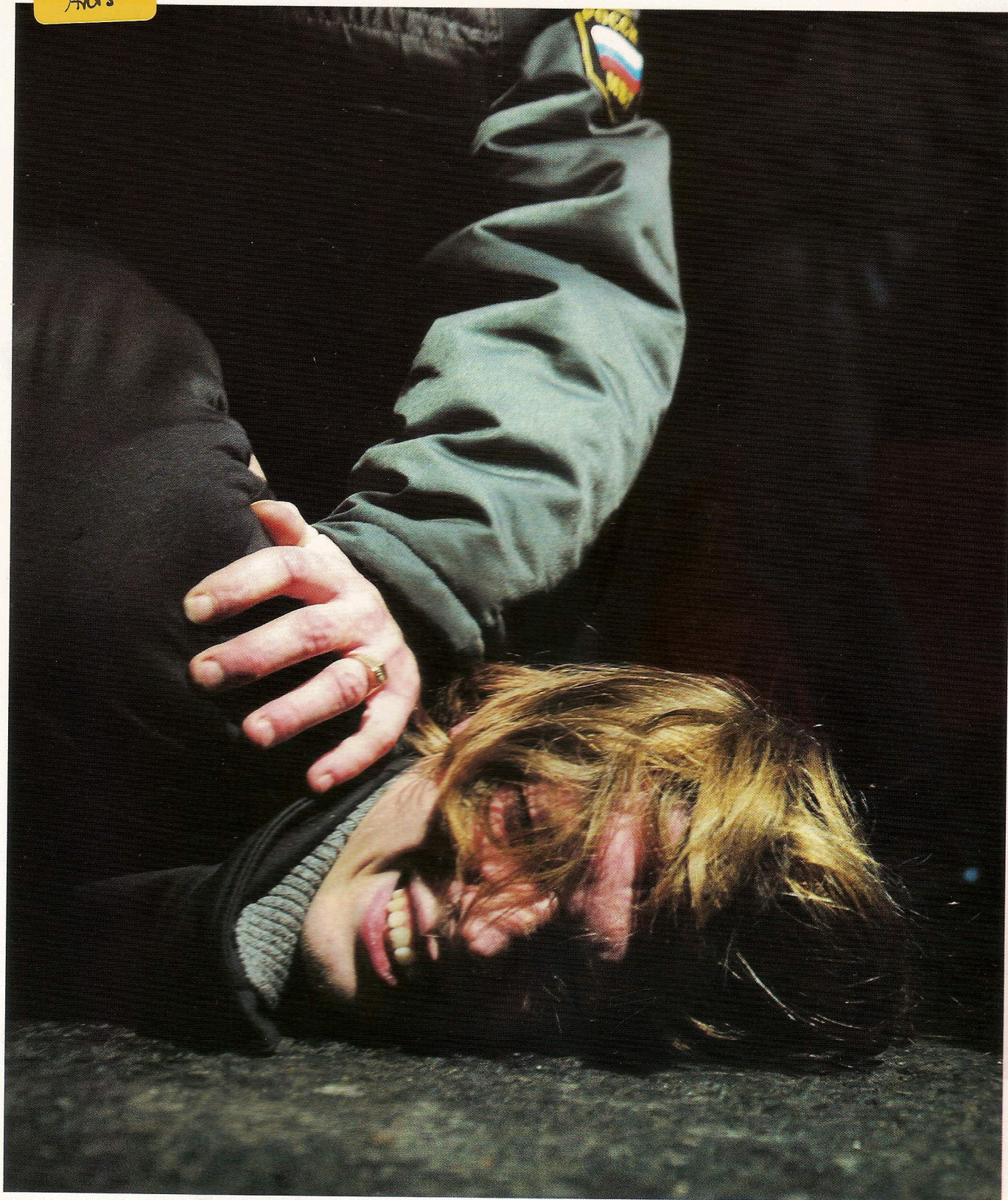

0548
PERFORMANCE
ACTS

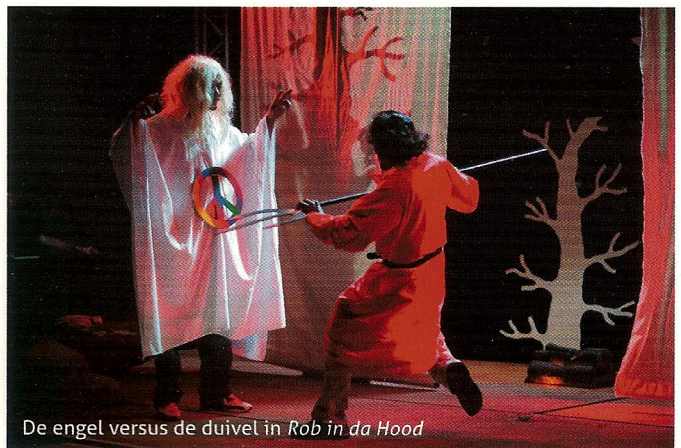

Demonstranten voor het recht te demonstreren in Rusland Een demonstrant wordt tegen de grond gehouden in Moskou op 31 oktober 2010. Op elke eenendertigste dag van de maand komen in verschillende Russische steden oppositieactivisten bijeen om te strijden voor hun recht op uitoefening van artikel 31 van de grondwet: de vrijheid van bijeenkomst. Premier Poetin vindt er geen doekjes om dat hij niet gediend is van demonstraties en protestbijeenkomsten. In het land wordt geen enkele protestactie toegestaan wanneer daar niet van tevoren toestemming voor is gevraagd. En die toestemming wordt aan de oppositie zelden verleend. Het zal de gefotografeerde demonstrant niet van zijn recht op uitoefening van artikel 31 weerhouden. Landov/Nikolay Korchev

«

De wijze oude man geeft Rob in da Hood raad

De engel versus de duivel in Rob in da Hood

beoordeling. Na afloop ben je helemaal leeg. Om de energie wat te sparen, heb je wel eens de neiging om te gaan voor de korte termijn; de leuke repetitie, de goede voorstelling – maar het gaat natuurlijk vooral om dat diploma en daarmee om de toekomst van de jongens.’

Zo is oud-deelnemer Jeffrey nu bezig zichzelf op cel keyboard te leren spelen, omdat hij na de eerste PEETA-pilot de smaak van het leren te pakken heeft gekregen, zegt hij. ‘Voor dit project deed ik hier niet zo veel. Je zit wat op cel, je kookt, je traint, je lucht of je slaapt. Dat is het wel. Door het project ontdekte ik bijvoorbeeld dat ik acteren leuk vind. Eerst durfde ik dat niet en gaf ik me op voor decorbouw, maar toen er een tekort aan spelers was, ben ik ingevallen en kwam ik erachter dat ik het best wel leuk vond.’ Al moest de leiding nog wel leren aanvoelen wanneer de grenzen van het artistieke binnen de gevangenis-cultuur zijn bereikt. ‘Op den duur wilde een van de begeleiders dat een van ons een vrouw ging spelen, met vrouwenkieren, make-up en alles! Met dat soort dingen moet je hier echt niet aankomen, hoor. Dat werd later ook wel begrepen. Dat sommige medegevangenen de voorstelling alsnog raar vonden toen we ’m opvoerden, vergeet ik gewoon, want ik heb een leuke ervaring gehad. Iedereen die meedeed, ging respectvol met elkaar om. Er zijn bijvoorbeeld ook geen grote ruzies geweest. Dat zegt best wel wat.’

Vrijblijvend nut

Maar hebben de jongens vanwege het informele leerkarakter van het project wel in de gaten dat ze bezig zijn te werken aan het vergroten van hun resocialisatiekansen? ‘Nee, ik was me daarvan tijdens de repetities helemaal niet bewust,’ zegt Jeffrey, die nu voor de tweede pilot ondersteunende taken verricht. ‘Ik weet eerlijk gezegd ook niet zo goed wat ik voor dat certificaat heb moeten doen, of wat ik er straks precies mee kan. Maar wat al lang goed is aan dit project, is dat je van je cel afkomt om samen iets nuttigs en positiefs te doen. Zo ga je je geen domme dingen in het hoofd halen.’

‘Sommige jongens die geen schooldiploma hebben zoals Jeffrey, vinden zo’n certificaat weer heel belangrijk,’ nuanceert Santman. ‘Maar het groepsproces is inderdaad van niet te onderschatten groot belang. Kunst zorgt voor sociale cohesie. Kunst-

onderwijs is te lang op het resultaat gericht geweest, terwijl het proces juist het kapitaal is. En als kunstonderwijs zich richt op leren samenwerken, dan is het in tijden als de onze – van crisis en individualisme – wat mij betreft het belangrijkste vak. Kennis kun je uit een computer halen, maar hoe met anderen om te

*‘Als je door kunstonderwijs
leert samenwerken,
dan is dat in tijden van crisis
en individualisme het
belangrijkste vak’*

Ed Santman

gaan niet. En met die anderen zul je straks ook weer te maken krijgen in het werkveld.’

Als je het ex-gedetineerde en voormalig deelnemer Jamal Huf vraagt, zou het PEETA-project dan ook verplicht gesteld moeten worden. ‘Veel van de jongens binnen hebben, net als ik, niet echt een opvoeding gekend. Als je alles altijd alleen hebt moeten doen, kun je behoorlijk eigengereid worden. Maar wanneer je intensief samenwerkt met anderen, moet je wel verder kijken dan je neus lang is. Zo leer je weer dat je meer kunt en moet willen dan je dacht. Laat dat ook alsjeblieft het doel van detentie zijn: een plaats om jezelf te ontwikkelen.’

Rob in da Hood is afgelopen voorjaar drie keer opgevoerd voor een volle, enthousiaste zaal.